

Rovalan Setlementti Ry/

Jokkatuvan tukiasumispalvelut

Lääkehoitosuunnitelma

hyväksymispäivä 17.12.2025

Tiedot tarkastettu ja päivitetty:

8.4.20206

Anna-Kaisa Karpoff-Tirroniemi

Sisällysluettelo

1 Lääkehoitosuunnitelman ja yksikön perustiedot	4
2 Lääkehoitosuunnitelman laatiminen ja päivittäminen.....	5
3 Lääkehoidon toteuttaminen ja vaatavuustaso	5
3.1 Toimintayksikön kuvaus.....	5
3.2 Lääkehoidon vaatavuustaso ja toteuttamistavat	6
4 Henkilöstön lääkehoidon vastuut, velvollisuudet ja työnjako.....	6
4.1 Sairaanhoidajan, mielenterveyshoitajan ja sosionomin rooli	7
5 Lääkehoitoon liittyvien riskien tunnistaminen ja niihin varautuminen	8
5.1 Yksikön lääkehoitoon liittyvien riskien tunnistaminen ja niihin varautuminen	9
5.2 Jokkatuvalla käytettävät riskialttiit lääkkeet	11
5.3 PKV-lääkkeet ja huumausainelääkkeet sekä lääkkeiden väärinkäyttötilanteet .	12
5.4 Lääkehoidon vaaratapahtumissa toimiminen	13
6 Lääkehoidon osaaminen ja osaamisen varmistaminen.....	14
7 Lääkehoidon prosessi.....	15
7.1 Lääkitysturvallisuuden johtaminen.....	15
7.2 Lääkityksen ajantasaisuuden selvittäminen.....	15
7.3 Lääkkeiden säilyttäminen ja hävittäminen	15
7.4 Lääkehoidon dokumentointi.....	16
7.5 Lääkkeiden vaikutusten seuranta	16
7.6 Lääkehoidon lopettaminen	17
8 Seuranta- ja palautejärjestelmä.....	18
9 Liitteet	21
Liite 2 Lääkeluvan näytön havainnointilomake/Lääkehoitoon koulutettu nimikesuojattu terveydenhuollon ammattihenkilö	23
Liite 4 Lääkeluvan näytön havainnointilomake/Sairaanhoidaja	25
Liite 6 Lääkehoidon riskitilanteiden toimintamalli.....	1
Liite 8 Lääkehoitosuunnitelmaan perehtyminen	4
Liite 9 Lääkehoidon poikkeamailmoituslomake.....	5
Liite 10 Lääkejätteen ja pistävien jätteiden hävitysohje	7
1. Tavoite.....	7
2. Lääkejätteen hävittäminen	7
3. Pistävien lääkkeiden (neulat, ruiskut, kynät) hävittäminen	7
4. Henkilöstön vastuut	7
5. Lääkehoidon vastuuhenkilön vastuut.....	7
6. Asiakkalle annettava ohjeistus	8
Liite 11 Näytteenoton työohje	9
1. Tavoite	9
2. Näytteenoton yleiset periaatteet	9
3. Yleisimmät näytteenotot	9
3.1 Verinäytteet (kapillaarinäyte sormenpäädästä).....	9
3.2 Virtsanäyte.....	9
3.3 Ulostenäyte.....	9
4. Näytteiden merkitseminen ja kuljetus	10
5. Dokumentointi	10
6. Vastuut	10

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Liite 12 Hoitotarvikkeiden ja näytteenottovälineiden tilausohje.....	11
Liite 13 INR-vierimittauslaitteen tarkistusmittaus.....	12
Liite 14 Lääkejääkaapin lämpötilamittaus	13
Liite 15 Lääkehuoneen/Lääkekaapin lämpötilamittaus.....	14

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

1 Lääkehoitosuunnitelman ja yksikön perustiedot

Yksikön perustiedot ja vastuuhenkilöt	
Yksikön nimi Rovalan Setlementti Ry, Jokkatuvan tukiasumisyksikkö	
Osoite Teerikatu 17 E, 96100 Rovaniemi	
Puhelinnumero: 040 846 5557	
Sähköposti: anna-kaisa.karpoff@rovala.fi	
Toimintayksikön lääkehoidosta vastaava lääkäri tai hänen valtuuttamansa lääkehoidosta vastaava lääkäri	Nimi, nimike Elina Paloniemi Ylilääkäri Rinteenkulman terv.asemapalvelut Rovaniemen perusterveydenhuolto Lapin hyvinvointialue
Lääkehoidon toteuttamisesta vastaava sairaanhoitaja	Anna-Kaisa Karpoff-Tirroniemi Yksikön vastaava
Lääkehoitosuunnitelman laatijat	
Anna-Kaisa Karpoff-Tirroniemi, Sairaanhoitaja	
Heli Koivunen, tukiasumisen ohjaaja, Sosionomi	
Lääkehoitosuunnitelma hyväksytty	
Päivämäärä 17.12.2025	Hyväksyjän nimi, nimike Elina Paloniemi, Ylilääkäri Rinteenkulman terv.asemapalvelut

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

2 Lääkehoitosuunnitelman laatiminen ja päivittäminen

Toimintayksikön lääkehoitosuunnitelma laaditaan Lapin hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelman ja Turvallinen lääkehoito -oppaan ohjeiden mukaisesti. Suunnitelma kuvaa Jokkatuvan tukiasumisyksikön nykyistä lääkehoidon toteutustapaa, ja lääkehoitoa toteutetaan suunnitelmassa kuvatulla tavalla.

Lääkehoitosuunnitelma päivitetään aina tarvittaessa toimintatapojen tai tilanteiden muuttuessa. Mikäli muutoksia ei ilmene, suunnitelma päivitetään kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

3 Lääkehoidon toteuttaminen ja vaatavuustaso

3.1 Toimintayksikön kuvaus

Jokkatuvan tukiasumisyksikössä työskentelee lääkehoidosta vastaava sairaanhoitaja, joka toimii myös yksikön vastaavana. Lisäksi yksikössä työskentelee kaksi sosionomia, joilla on suoritettuna lääkehoidon lisäkoulutus.

Yksikössä asuu 12 kevyen tuen asiakasta. Ohjaajat työskentelevät arkipäivisin. Aukkaat asuvat omissa vuokra-asunnoissaan ja hoitavat arkea itsenäisesti ohjaajien kevyellä tuella. Tuen määrä ja sisältö määritellään työikäisten aikuissosiaalityön sosiaalityöntekijän toimesta.

Tukiasumispalvelu on tarkoitettu työikäisille Lapin hyvinvointialueen asiakkaille, jotka voivat asua itsenäisesti kevyen tuen avulla. Monen asukkaan tavoitteena on siirtyä jossain vaiheessa täysin itsenäiseen asumiseen, mikä huomioidaan arjessa myös lääkehoidon tuen suunnittelussa.

Aukkaat ovat pääosin mielenterveyskuntoutujia, mutta heillä voi olla myös muita sairauksia, kuten diabetes, astma, verenpainetauti tai erilaisia riippuvuussairauksia. Aukkaat huolehtivat pääsääntöisesti itse lääkehoidostaan, mutta ohjaajat tukevat,

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

ohjaavat ja tarvittaessa osallistuvat lääkehoidon toteuttamiseen yksilöllisen tarpeen mukaisesti.

3.2 Lääkehoidon vaatavuustaso ja toteuttamistavat

Jokkatuvalla ei säilytetä lääkkeitä yksikkökohtaisesti, vaan jokaisella asukkaalla on omat henkilökohtaiset lääkkeensä. Kahdella asukkaalla on käytössä annosjakelupalvelu. Yksikössä tarvitaan perustason lääkehoidon osaamista.

Lääkehoitoon osallistuvat sairaanhoitajat, sosionomit, lähihoitajat ja mielenterveyshoitajat, joilla on voimassa olevat lääkehoidon koulutukset (ProEdu) ja yksikkökohtaiset lääkeluvat (liitteet 1-4).

Yksikössä työskentelee vakituisesti yksi vastaava sairaanhoitaja ja kaksi lääkehoidon lisäkoulutuksen suorittanutta sosionomia. Lisäksi yksiköllä on kaksi sijaista, joista toinen on sairaanhoitaja ja toinen mielenterveyshoitaja. Kaikkien työaika sijoittuu arkipäiville klo 8-16.

Henkilöstömitoituksen riittävyyttä seurataan jatkuvalla työajanseurannalla. Pienen yksikön ja joustavien sijaisjärjestelyjen ansiosta mahdollisiin poissaoloihin voidaan reagoida nopeasti. Jokkatuvan tukiasuminen toimii samoissa tiloissa Jokkatuvan kohtaamispaikan kanssa, mikä helpottaa sijaisten järjestämistä äkillisiin tarpeisiin.

4 Henkilöstön lääkehoidon vastuut, velvollisuudet ja työnjako

Asukkaan terveydenhuollosta ja lääkehoidon sisällöstä vastaa Lapin hyvinvointialueen perusterveydenhuolto, mukaan lukien tiimien sairaanhoitajat ja terveyskeskuslääkärit. He vastaavat lääkehoidon suunnittelusta, arvioinnista, muutoksista, lopettamisesta, tarkoituksenmukaisuudesta sekä tarvittavista tutkimuksista ja jatkohoidoista.

Jokkatuvalla lääkehoitoon osallistuvat vain ne työntekijät, joilla on voimassa oleva lääkehoitolupa. Opiskelijat voivat osallistua lääkehoitoon vain ohjaavan työntekijän valvonnassa.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Ohjaajat ja vastaava sairaanhoitaja tukevat asukkaita oman lääkehoidon toteuttamisessa ja sen vaikutusten arvioimisessa. He ohjaavat asukkaita olemaan yhteydessä terveydenhuoltoon ajanvarauksessa, reseptien uusimisessa ja muissa lääkehoitoon liittyvissä asioissa.

Perehdytetty ja lääkeluvallinen sairaanhoitaja voi ottaa asiakkaan kotona lääkärin määräämiä verikokeita valmiiden läheteiden perusteella.

Lääkehoitoa toteutetaan asukkaan omassa asunnossa yhteistyössä asukkaan kanssa. Lääkehoitoa ei toteuteta yksikön tiloissa, eikä yksikössä säilytetä lääkkeitä muissa kuin poikkeustilanteissa.

Ohjaajien tulee tuntee asukkaiden käytössä olevat lääkkeet, niiden vaikutusmekanismit sekä keskeiset sivu- ja haittavaikutukset. Heidän tulee myös osata ohjata asukasta seuraamaan omaa lääkehoitoaan ja reagoimaan haittavaikutuksiin, tarvittaessa ottamalla yhteyttä päivystykseen tai hätäkeskukseen.

Asukkaat vastaavat omien lääkkeidensä ajantasaisuudesta, säilytyksestä ja riittävydestä. He voivat kuitenkin pyytää ohjaajilta tukea esimerkiksi lääkkeiden säilytyksen, reseptien uusinnan, lääkkeiden jaon ja annostelun osalta. Nämä tukitoimet määritellään ja kirjataan yksilölliseen tukiasumisen suunnitelmaan.

Asukas voi halutessaan toteuttaa lääkehoidon täysin itsenäisesti. Tällöin asiasta tehdään merkintä Hilkkiaan, ja asukas vastaa itse lääkehoidostaan terveydenhuollon kanssa

4.1 Sairaanhoitajan,mielenterveyshoitajan ja sosionomin rooli

Kaikilla Jokkatuvan työntekijöillä tulee olla voimassa oleva lääkehoidon koulutus. Työntekijän tulee olla rekisteröity Valviran terveydenhuollon ammattihenkilörekisteriin. Sosionomeilla tulee olla suoritettuna lääkehoidon lisäkoulutus.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Vastaava sairaanhoitaja vastaa työntekijöiden lääkehoidon perehdyttämisestä ja osaamisen varmistamisesta. Osaaminen varmistetaan perehdytyksellä, lääkehoidon koulutuksen voimassaolon tarkistamisella, Valviran rekisteröinnillä sekä yksikkökohtaisten näyttöjen hyväksytyllä suorittamisella (liite 2 ja 4).

Lääkehoidon näytöt sisältävät mm. lääkkeiden jaon dosettiin (3 hyväksyttyä suoritusta) ja ihonalaisen injektion antamisen (3 hyväksyttyä suoritusta). Näiden lisäksi työntekijän tulee suorittaa ProEdun lääkehoidon teoriaosuus hyväksytysti.

Hyvinvointialueen vastuulääkäri hyväksyy yksikkökohtaiset lääkeluvat, jotka ovat voimassa viisi vuotta (liite 1 ja 3).

Ennen näyttöjen ja lupien hyväksyntää työntekijä ei saa osallistua lääkehoitoon tai ohjata asukkaita lääkehoidossa.

Lääkeluvan omaava ohjaaja voi antaa lääkkeet dosetista, jakaa lääkkeet yhdessä asukkaan kanssa tai antaa esimerkiksi insuliinin ihonalaisesti.

Ohjaajan tulee tuntea asukkaan lääkehoidon sisältö ja osata tunnistaa sekä kirjata lääkkeiden mahdolliset haittavaikutukset. Poikkeamat kirjataan poikkeamailmoituksella (liite 9).

5 Lääkehoitoon liittyvien riskien tunnistaminen ja niihin varautuminen

Jokkatuvan toiminnassa huomioidaan keskeiset lääkehoitoon liittyvät riskit ja varautumiskeinot.

5.1 Yksikön lääkehoitoon liittyvien riskien tunnistaminen ja niihin varautuminen

Jokkatuvan tukiasumista koskevat keskeisimmät riskit ja miten niitä pyritään välttämään. Taulukossa on esimerkkejä tyypillisistä lääkehoidon riskitilanteista.

Lääkehoidon riski	Miten varaudutaan
Lääkkeenjako-tilanteisiin liittyvät riskit	Rauhoitetaan lääkkeenjako-tilanne ympäristön häiriötekijöiltä siten, että lääkkeet annostellaan asiakkaan kotona rauhallisessa tilanteessa
Lääkkeiden varastointitapa, jossa ei ole huomioitu lääkkeiden sekaantumisen riskiä	Ohjataan asukkaita säilyttämään lääkkeitään lukollisessa lääkekaapissa alkuperäispakkauksissa. Myös tarvittaessa yksikön lääkekaappiin tuotavat lääkkeet säilytetään aina alkuperäispakkauksissa selkeästi kirjattuna.
Tiettyjen lääkkeiden käsittely (Riskilääkkeet, PKV- ja huumausainelääkkeet)	Asiakkaat vastaavat itse lääkkeiden säilytyksestä ja annostelusta, ellei asiakas ole määritellyt omaan suunnitelmaansa haluavansa tähän tukea, ja valvontaa. Lääkkeet säilytetään aina asukkaan kotona ja asukkaalle suositellaan lukollista lääkekaappia kaikkien lääkkeiden säilytykseen. Yksikössä on käytössä riskilääkkeiden luettelo, joka ohjaa seuraamaan tiettyjä lääkkeitä tarkemmin. Riskilääkkeiden kohdalla ohjaaja perehtyy lääkkeen turvalliseen käyttöön ja on tietoinen lääkkeen aiheuttamista vaikutuksista. PKV ja huumauslääkkeiden tahattoman/tahallisen väärän tai liiallisen annostelun ehkäisemiseksi tehdään tarvittaessa asukkaan kanssa hänen suostumuksellaan sopimus, jolla rajoitetaan asukkaan

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

	<p>pääsyä omiin lääkkeisiinsä. Tällöin ko. lääkkeille tehdään pakkauskohtaista kulutusseurantaa. Kulutuskortteihin kirjataan myös hävikki ja käyttämättä jääneet apteekkiin toimitettavat lääkkeet. Apteekista pyydetään apteekin työntekijän allekirjoitus sinne toimitettujen lääkkeiden määrästä kulutuskorttiin. Määrän tulee vastata kulutuskorttiin kirjattua jäljellä olevan lääkkeen määrää.</p>
Ennakoimattomat ja äkilliset lääkitystarpeet	<p>Pääsääntöisesti asukas huolehtii itse lääkkeen haun ja jakamisen itselleen. ohjaajat huolehtivat tarvittaessa ja ohjaavat aina uuden lääkkeen käyttöönnotossa.</p>
Henkilöstön äkilliset poissaolot	<p>Jokkatuvalla on erillinen ohjeistus henkilökunnan äkillisten poissaolojen varalta. Jokkatuvalla on hyvä resurssi, sekä tuttu henkilökunta kahdessa yksikössä, joten tuttu, sekä perehtynyt ohjaaja saadaan tilalle äkillisissä poissaoloissa viiveettä.</p>
Työtä tehdään kiireessä ja/tai väsyneenä	<p>Kiireessä ja väsyneenä ohjaaja pyytää lisäresursseja toisesta yksiköstä. Lääkehoitoa ei toteuteta kiireessä, ja/tai väsyneenä.</p>
Hoitovastuun siirtotilanteet (saapuminen yksikköön, vuoronvaihdot, kotiuttaminen, osastosiirto)	<p>Siirtotilanteissa pyritään aina saamaan, sekä jakamaan tarvittava tieto asukkaan suostumuksella hoitavien yksikköjen välillä, tai sairaalaan joutuessa.</p>
Tietojärjestelmäriskit	<p>Asukkailla on kotona tulostettu, päivitetty lääkelista</p>

5.2 Jokkatuvalla käytettävät riskialttiit lääkkeet

Kuvaa alla olevaan taulukkoon yksikössä käytettävät riskialttiit lääkkeet ja mitä riskejä niihin liittyy, sekä miten riskeihin on varauduttu ja miten niitä pyritään välttämään

Lääke	Riski	Keinot riskien vähentämiseksi
Insuliini	Yliannostus tai väärän insuliinin antaminen (esim. lyhyt ja pitkävaikutteisten insuliinien sekoittuminen) voi johtaa vakaviin haittatapahtumiin tai kuolemaan	Insuliinivalmisteen oikeellisuuden ja annostuksen varmistaminen ennen antamista
Leponex	Harvinainen ja vakava haittavaikutus: Agranulosytoosi	Huolehditaan, että asukas käy verikokeissa ajallaan. Kuumeen noustessa tai infektio-oireiden vaikeutuessa asukkaan ohjaus sairaalan seurantaan.
PKV-lääkkeet huumausainelääkkeet ADHD lääkkeet	Yliannostus voi johtaa vakaviin haittatapahtumiin tai kuolemaan. Lääkkeillä on korkea väärinkäyttöpotentiaali, aiheuttavat riippuvuutta ja voivat johtaa tahalliseen tai tahattomassa sekakäytössä (esim. alkoholin tai huumeiden kanssa) vakaviin haittavaikutuksiin, kuten hengityslamaan tai kuolemaan.	Käytön tarkka seuranta ja havainnointi, kirjaaminen ja raportointi, hyvä ohjeistus asukkaalle, sekä ohjeistus käyttää lääkettä lääkärin ohjeistuksien mukaisesti. Tarvittaessa lääkkeiden käsittelyn rajoittaminen asukkaan kanssa tehtävällä sopimuksella.
Syöpälääkkeet	Verenkuvan muutokset, pahoinvointi, oksentelu, iho- ja limakalvo-oireet,	Säännöllinen verikokeiden seuranta, infektioiden ehkäisy, pahoinvoinnin estolääkitys,

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

	hermostolliset oireet sekä elinkohtaiset haitat	ravitsemuksen ja nesteytyksen seuranta, oireiden kirjaaminen ja herkkyys konsultoida erikoissairaanhoidoa.
SSRI, SNRI, ja trisykliset lääkkeet	Serotoniinioireyhtymän riski on kohonnut. Lääkkeillä on paljon yhteisvaikutuksia, jotka nostavat riskiä serotoniinioireyhtymälle. Itsetuhoisuuden lisääntyminen.	Asukkaan oireiden seuranta ja havainnointi. Itsetuhoisuutta epäiltäessä arvioidaan asukkaan tilanteen vakavuus ja määritellään siten jatkotoimet joko soittamalla suoraan hätänumeroon, tai vaihtoehtoisesti pyydetään lisäohjeita mielenterveyskriisipäivystyksestä. Henkilökuntaa opastetaan tunnistamaan serotoniinioireyhtymän oireet. Lääkkeiden vaihtamisen yhteydessä haittavaikutukset voivat vaikeutua ja voimistua.

5.3 PKV-lääkkeet ja huumausainelääkkeet sekä lääkkeiden väärinkäyttötilanteet

Asukkaat vastaavat pääsääntöisesti itse PKV-lääkkeiden säilyttämisestä ja annostelusta, ellei heidän kanssaan ole erikseen sovittu lääkehoidon tuesta ja valvonnasta. PKV-lääkkeet säilytetään aina asukkaan omassa kodissa. Asukkaille suositellaan lukollisen lääkekaapin käyttöä kaikkien lääkkeiden turvalliseen säilyttämiseen. Kaikissa tukiasunnoissa on valmiina lukollinen lääkekaappi, jota asukas voi halutessaan käyttää.

Mikäli asukas haluaa, että lääkkeiden jako ja annostelu tapahtuvat ohjaajan valvonnassa, lääkkeet säilytetään lukollisessa lääkekaapissa siten, että kaapin avain on ohjaajilla. Tässä tilanteessa käytetään aina PKV-lääkkeiden kulutuskorttia (liite 5). Kulutuskortti on lääke- ja pakkauskohtainen, ja se säilytetään lääkekaapissa lääkepakkauksen yhteydessä. Asukkaan kanssa jaetaan lääkkeet dosettiin viikoittain ohjaajan valvonnassa. Dosetti jää asukkaan käyttöön, ja siitä hän annostelee päivittäiset lääkkeet itsenäisesti. Tarvittaessa otettavat lääkkeet jaetaan erilliseen dosettiin sovitulle ajanjaksolle, ja jaettu määrä kirjataan sekä erilliselle lomakkeelle että asiakastietoihin. Jakokauden päättyessä

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

kirjataan dosettiin jäänyt ja käytetty määrä, ja PKV-lääkkeiden osalta myös lääkekaappiin jäljelle jäänyt määrä merkitään kulutuskorttiin.

Mikäli asukas vastaa itse lääkehoidostaan ja säilyttää lääkkeet omassa käytössään, kulutuskorttia ei käytetä eikä ohjaaja osallistu lääkkeiden jakamiseen tai annosteluun.

Kun lääkkeet ovat ohjaajan valvonnassa ja käytössä on kulutuskortti, ohjaaja vastaa yhdessä asukkaan kanssa käyttämättä jääneiden lääkkeiden asianmukaisesta hävittämisestä. Hävitettävät lääkkeet toimitetaan apteekkiin, josta pyydetään allekirjoitus toimitetun määrän varmistamiseksi. Mikäli asukas huolehtii lääkehoidosta täysin itsenäisesti, hän vastaa myös lääkehävikin toimittamisesta apteekkiin.

Kaikessa ohjaajan toteuttamassa lääkehoitoon liittyvässä toiminnassa noudatetaan kaksoistarkastusta, joka kirjataan asiakastietojärjestelmään.

5.4 Lääkehoidon vaaratapahtumissa toimiminen

Lääkehoidon toteuttamiseen liittyy erityisiä riskejä, koska asukkaat vastaavat pääosin itse lääkehoidostaan, lääkkeiden ottamisesta ja niiden säilyttämisestä. Asukkaiden itsenäisyys ja omat päivärytmit, kuten unirythmi ja lääkkeiden ottoajat, voivat vaikuttaa lääkehoidon säännöllisyyteen. Lisäksi omassa kodissa tapahtuva lääkehuolto lisää riskiä sekä lääkkeiden tahattomaan yliannostukseen että mahdolliseen väärinkäyttöön.

Asukkaiden kanssa voidaan sopia vapaaehtoisesta lääkehoidon seurannasta, esimerkiksi lääkkeiden ottamisesta ohjaajan käyntien aikana. Tämä voi vähentää riskejä, mutta asukkaalla on aina oikeus kieltäytyä järjestelystä.

Tahallisiin tai tahattomiin yliannostuksiin on usein vaikea puuttua reaaliaikaisesti. Kaikki epäillyt tai todetut yliannostustilanteet käydään viipymättä asukkaan kanssa läpi, arvioidaan riskit ja kirjataan sekä asiakastietojärjestelmään että poikkeamalomakkeeseen (liite 9). Tilanteesta informoidaan asukkaan omaa sosiaalityöntekijää ja arvioidaan tarve tehostetumpiin palveluihin tai sellaiseen asumisyksikköön, jossa lääkehoitoa voidaan toteuttaa valvotummin.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Vaaratapahtumia ei voida kokonaan poissulkea, mutta riskiä voidaan pienentää säännöllisellä ohjauksella, aktiivisella yhteistyöllä, lääkehoidon seurannalla ja tarkalla kirjaamisella. Poikkeamien järjestelmällinen dokumentointi mahdollistaa yksikötason riskien seuraamisen ja niiden perusteella tehtävät kehittämistoimenpiteet. Poikkeamailmoitukset käsitellään osana omavalvontaa, ja niiden pohjalta voidaan muokata toimintatapoja ja lääkehoitosuunnitelmaa turvallisuuden parantamiseksi.

6 Lääkehoidon osaaminen ja osaamisen varmistaminen

Jokkatuvan tukiasumisyksikössä työskentelevillä ohjaajilla tulee olla voimassa oleva lääkehoidon koulutus, ja heidän tulee olla rekisteröityneinä Valviran terveydenhuollon ammattihenkilörekisteriin. Yksikön vastaava sairaanhoitaja vastaa työntekijöiden perehdyttämisestä lääkehoitoon ja lääkehoitosuunnitelmaan sekä varmistaa, että työntekijöillä on riittävä osaaminen ja valmius turvallisen lääkehoidon toteuttamiseen. Osaaminen varmistetaan asianmukaisella perehdytyksellä, lääkehoidon koulutuksen voimassaolon tarkistamisella, rekisteröinnin varmistamisella sekä yksikkökohtaisten näyttöjen hyväksytyllä suorittamisella (liitteet 2 ja 4) vastaavan sairaanhoitajan ohjauksessa.

Ennen perehdytyksen, osaamisen varmistamisen ja yksikkökohtaisten lääkelupien myöntämistä ohjaajalla ei ole oikeutta ohjata asukasta lääkehoidossa, valvoa lääkehoidon toteutumista tai osallistua lääkehoidon käytännön toteuttamiseen. Yksikkökohtaisessa lääkehoidon näytössä työntekijä ohjaa asukasta lääkejakoja tehdessä kolme kertaa virheettömästi. Vastaava sairaanhoitaja tarkistaa dosetit asukkaan kotona ja hyväksyy näytön allekirjoituksellaan.

Yksikössä ei jaeta lääkkeitä valmiiksi annettavaksi, mutta ohjaajat voivat asukkaan kotona osallistua ohjauksellisesti lääkkeiden jakamiseen dosettiin sekä tarvittaessa antaa dosetista lääkkeet asukkaalle. Jokaisella lääkeluvan omaavalla ohjaajalla tulee olla riittävä tieto asukkaan lääkehoidosta, mukaan lukien lääkkeiden käyttötarkoitus, vaikutusmekanismit, keskeiset haittavaikutukset sekä määrätyt antoreitit. Ohjaajan tulee tunnistaa lääkehoidon vaikutuksia ja mahdollisia haittavaikutuksia, raportoida niistä vastaavalle sairaanhoitajalle ja kirjata havainnot asianmukaisesti. Kaikista haittavaikutuksista sekä lääkehoitoon liittyvistä poikkeamista tulee tehdä poikkeamailmoitus (liite 9).

7 Lääkehoidon prosessi

7.1 Lääkitysturvallisuuden johtaminen

Lääkehoidosta vastaava sairaanhoitaja huolehtii henkilöstön perehdyttämisestä lääkehoitosuunnitelmaan sekä varmistaa, että lääkehoito toteutuu suunnitelman mukaisesti. Hän vastaa kokonaisuutena yksikön lääkehoidon turvallisesta toteutumisesta.

Yksikössä lääkehoitoa toteuttavat sosionomit, sairaanhoitajat ja mielenterveyshoitaja vastaavat kukin omalta osaltaan lääkehoitosuunnitelman mukaisesta ja turvallisesta lääkehoidon toteuttamisesta.

7.2 Lääkityksen ajantasaisuuden selvittäminen

Asukkaan ajantasainen lääkelista päivitetään asiakastietojärjestelmään aina välittömästi, kun muutoksia lääkitykseen tehdään. Lääkelista tarkistetaan ja käytetään ensisijaisesti suoraan järjestelmästä. Mikäli järjestelmä ei ole tilapäisesti käytettävissä, hyödynnetään viimeisintä tulostettua lääkelistaa. Asukkaan kotiin toimitetaan aina uusi, ajantasainen lääkelista lääkityksen muuttuessa. Asukkaan perusterveydenhuollosta vastaa oma terveysasema, jonka lääkärit antavat lääkemääräykset ja vastaavat lääkehoidon lääketieteellisestä kokonaisuudesta.

7.3 Lääkkeiden säilyttäminen ja hävittäminen

Asukkaat säilyttävät lääkkeensä omassa kodissaan. Heitä ohjataan käyttämään lääkekaappia asianmukaisesti, ja tarvittaessa annetaan tukea oikeaoppiseen säilytykseen. Poikkeustilanteissa, kuten asukkaan itsetuhoisen käyttäytymisen aikana, lääkkeet voidaan asukkaan suostumuksella ottaa väliaikaisesti säilytykseen Jokkatuvan tukiasumisyksikön toimistotiloissa olevaan lukittuun lääkekaappiin tai lääkejääkaappiin, jotka on varattu lyhytaikaista säilytystä varten.

Asukas huolehtii lääkkeiden hävittämisestä joko itsenäisesti tai ohjaajan tukemana sovitun käytännön mukaisesti (liite 10). Tieto vastuusta merkitään asiakastietojärjestelmä Hilikkaan. Mikäli hävittäminen tapahtuu ohjaajan ohjauksessa, ohjaaja vastaa tietoturvallisista menettelyistä, kuten pakkauksissa olevien nimi- ja henkilötietojen poistamisesta ennen jätehuoltoon toimittamista.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Asukkaita ohjataan säännöllisesti tarkistamaan kotona säilytettävät lääkkeet, huolehtimaan siitä, että lääkkeet ovat yhdessä selkeässä säilytyspaikassa, sekä varmistamaan lääkkeiden ajantasaisuus, asianmukainen säilytys ja hävittäminen.

7.4 Lääkehoidon dokumentointi

Lääkehoidon toteuttaminen, siihen liittyvä ohjaus sekä lääkehoidon seuranta kirjataan asiakastietojärjestelmä Hilkkiaan. Ajantasaiselle lääkelistalle merkitään kaikki lääkitysmuutokset, muutoksen tehneen lääkärin nimi sekä muutoksen tai uuden lääkkeen aloittamisen päivämäärä.

Päivitetty lääkelista tulostetaan aina asiakkaan kotiin heti lääkityksen muuttuessa, ja aiempi lääkelista hävitetään asianmukaisesti silppuamalla. Ohjaajat tarkistavat ajantasaisen lääkelistan aina suoraan asiakastietojärjestelmästä. Tulostettua lääkelistaa hyödynnetään vain poikkeustilanteissa, joissa sähköiseen järjestelmään ei ole pääsyä.

7.5 Lääkkeiden vaikutusten seuranta

Asukkaiden lääkehoidon vaikutuksia seurataan säännöllisesti sekä kotiolosuhteissa että ohjaajan läsnä ollessa. Seurannan tavoitteena on varmistaa lääkityksen turvallisuus, teho ja mahdollisten haittavaikutusten tunnistaminen.

Ohjaajan tehtävänä on:

Havainnoida ja kirjata lääkkeiden vaikutukset asukkaan voinnissa, käyttäytymisessä ja yleisessä toimintakyvyssä.

Tunnistaa mahdolliset haittavaikutukset ja ilmoittaa niistä välittömästi vastaavalle sairaanhoitajalle.

Dokumentoida havainnot asiakastietojärjestelmään, mukaan lukien mahdolliset poikkeamat, haittavaikutukset ja tehdyt toimenpiteet.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Osallistua tarvittaessa lääkehoidon arviointiin yhdessä asukkaan ja terveydenhuollon ammattilaisten kanssa, jotta lääkehoitoa voidaan tarvittaessa muuttaa tai optimoida.

Seurannan avulla pyritään myös ehkäisemään lääkehoitoon liittyviä riskejä ja tukemaan asukkaan mahdollisimman itsenäistä ja turvallista lääkehoitoa.

7.6 Lääkehoidon lopettaminen

Kaikki muutokset asukkaan lääkehoidossa, mukaan lukien lääkkeen lopettaminen, kirjataan aina asiakastietojärjestelmään. Kirjauksessa tulee huomioida:

Lääkkeen lopettamisesta päättäneen lääkärin tiedot.

Mahdolliset toimintaohjeet lopettamisen jälkeen, kuten seuranta tai lääkkeen asteittainen lopettaminen.

Ohjaajan tehtävänä on:

Dokumentoida muutokset ja lopettaminen selkeästi asiakastietoihin.

Varmistaa, että asukas ja tarvittaessa hänen oma terveydenhuoltonsa ovat tietoisia muutoksista.

Seurata asukkaan vointia lääkehoidon lopettamisen yhteydessä ja raportoida mahdolliset poikkeamat tai haittavaikutukset vastaavalle sairaanhoitajalle.

Tarkka dokumentointi ja seuranta varmistavat, että lääkehoidon lopettaminen tapahtuu turvallisesti ja suunnitelmallisesti, tukien asukkaan terveyttä ja hyvinvointia.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

8 Seuranta- ja palautejärjestelmä

8.1 Haitta- ja vaaratapahtumien seuranta

Yksikössä seurataan ja käsitellään kaikki haitta- ja vaaratapahtumat sekä poikkeamat (liite 9). Käytännöt sisältävät:

Poikkeamailmoitusten säännöllisen läpikäynnin kuukausittain.

Poikkeamien ehkäisykeinojen ja jälkitoimenpiteiden arvioinnin.

Raportoinnin palvelun tilaajalle puolivuositain.

Vakavat poikkeamat raportoidaan välittömästi, viimeistään kolmen työpäivän kuluessa tapahtuneesta, ja ne käsitellään työyhteisössä vastaavan sairaanhoitajan, ohjaajan ja tarvittaessa asukkaan sosiaalityöntekijän kanssa.

Poikkeamien käsittelyssä tarkastellaan kriittisesti toimintatapoja ja lääkehoitosuunnitelmaa, ja tehdään tarvittavat muutokset poikkeamista saadun tiedon perusteella. Tavoitteena on läpinäkyvä lääkehoidon toteutus ja asukkaiden mahdollisimman itsenäisen, mutta turvallisesti ohjatun lääkehoidon varmistaminen.

Jokaiselle haitta- ja vaaratilanteelle täytetään poikkeamalomake, ja tapahtuma kirjataan aina asukkaan asiakastietoihin, riippumatta tilanteen vakavuudesta.

8.2 Lääkkeiden tuotevirheistä ja lääkeväärennöksistä ilmoittaminen

Yksikössä noudatetaan Fimean ohjeita lääkkeiden tuotevirheiden ja lääkeväärennösten tunnistamisesta ja raportoinnista. Tavoitteena on varmistaa asiakkaiden turvallinen lääkehoito ja estää virheellisten tai epäilyttävien valmisteiden käyttö.

Henkilökunta tarkistaa lääkkeiden pakkaukset, merkinnät, eränumerot, annosmuodot ja ulkoasun jokaisen lääketoimituksen yhteydessä.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Poikkeavuudet, kuten vaurioitunut pakkaus, muuttunut väri tai muoto, epäselvät merkinnät tai valmiste, joka ei vastaa lääkemääräystä, merkitään epäilyksi tuotevirheestä tai lääkeväärennöksestä.

Epäilytilanteessa lääkkeen käyttö keskeytetään, ja valmiste erotetaan selkeästi merkittynä muista lääkkeistä. Yksikkö ottaa viipymättä yhteyttä apteekkiin lisäarvion saamiseksi. Tarvittaessa tehdään ilmoitus Fimealle ohjeiden mukaisesti.

Kaikki poikkeamat, ilmoitukset ja toteutetut toimenpiteet kirjataan poikkeamalomakkeelle ja asukkaan tietoihin. Tiedot hyödynnetään yksikön lääkehoidon turvallisuuden seurannassa ja raportoinnissa tilaajalle.

Palveluntuottaja vastaa, että henkilöstöllä on ajantasainen perehdytys tuotevirheiden ja lääkeväärennösten tunnistamiseen ja että ilmoitusmenettelyt toteutuvat yhdenmukaisesti yhteistyössä aptekin ja Fimean kanssa.

8.3 Lääkinnällisiin laitteisiin liittyvien vaaratapahtumien ilmoittaminen

Henkilöstö seuraa ja havainnoi, että asukkaiden lääkinälliset laitteet toimivat asianmukaisesti ja mittaustuloksissa ei ilmene selittämättömiä poikkeamia. Vaaratapahtumaksi katsotaan esimerkiksi:

Mittarin toimintahäiriö, virhekoodit tai merkittävä poikkeama normaalitasosta ilman selittävää syytä.

Laitteen rikkoutuminen tai käyttö, joka aiheuttaa haittaa tai vaaratilanteen asiakkaalle.

Havaittaessa poikkeama tai vaaratilanne:

Laitteen käyttö keskeytetään välittömästi.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Asiakas ohjataan ottamaan yhteys laitteesta vastaavaan terveydenhuoltoon.

Kaikki poikkeamat kirjataan yksikön omavalvonnan järjestelmään sekä asiakkaan tietoihin, kuvaten tapahtuma, tehdyt toimenpiteet ja jatkoarvioinnin tarve.

Palveluntuottaja vastaa, että henkilöstö saa asianmukaisen perehdytyksen vaaratapahtumien tunnistamiseen, ilmoittamiseen ja dokumentointiin sekä että ilmoitusvelvoitteita noudatetaan.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

9 Liitteet

Liite 1 Lääkelupa / Nimikesuojattu sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö

Liite 2 Lääkeluvan näytön havainnointilomake/Lääkehoitoon koulutettu nimikesuojattu terveydenhuollon ammattihenkilö

Liite 3 Huumausaineen kulutuskortti

Liite 4 Lääkehoidon riskitilanteiden toimintamalli

Liite 5 Pistotapaturmien toimintaohje

Liite 6 Lääkehoitosuunnitelmaan perehtyminen

liite 7 Lääkehoidon poikkeamailmoituslomake

Liite 8 Lääkejätteen ja pistävien jätteiden hävitysohje

Liite 9 Näytteenoton työohje

Liite 10 Hoitotarvikkeiden ja näytteenottovälineiden tilausohje

Liite 11 Lääkehuoneen/Lääkekaapin lämpötilamittaus

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Liite 1 Lääkelupa / Nimikesuojattu sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö

Toimintayksikkö:		
Nimi:	Rekisteröintinumero:	
Ammattinimike:		Hyväksytty (pvm)
Lääkehoidon perusosaamisen teoria- ja lääkelaskutentti	Medieco/Muu, mikä:	
Muu lisäkoulutus, mikä?:		
Näyttökokeet (havainnointilomakkeet tämän luvan liitteenä)		

Esihenkilön/vastuuhenkilön nimi ja allekirjoitus

Tämä lupa oikeuttaa yllä mainitun henkilön toteuttamaan alla mainittua lääkärin määräämää lääkettä:

- lääkkeiden tilaaminen
- p.o. lääkkeiden jakaminen ja antaminen
- PKV-lääkkeen jakaminen ja antaminen
- luonnollista tietä annettavan N-lääkkeen antaminen ja kirjaaminen
- s.c. injektiovalmistelu ja pistäminen
- i.m. injektiovalmistelu ja pistäminen
- lääkkeettömän perusliuosta sisältävän jatkoinfuusion vaihtaminen
- muu, mikä:

Lupa myönnetty ___/___ 2025

Yksikön lääkähoidosta vastaavan lääkärin nimi ja allekirjoitus

Lupa on voimassa 5 vuotta myöntämispäivästä. Lupaa uusiessa uusittava sekä teoria- että näyttökokeet

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Liite 2 Lääkeluvan näytön havainnointilomake/Lääkehoitoon koulutettu nimikesuojattu terveydenhuollon ammattihenkilö

Toimintayksikkö:

Nimi:

Rekisteröintinumero:

Ammattinimike:

Perusosaamisen varmistaminen

Yksikössä näytettävät lääkehoidon osaamisen osa-alueet:

Näytönvastaanottajan kuittaus + pvm 1. näyttö 2. näyttö 3. näyttö

Lääkkeen anto asukkaalle luonnollista

tietä:

Lääkkeen vaikutuksen kirjaaminen:

Lisäkoulutusta ja erillistä lupaa vaativat lääkehoidon tehtävät:

Yksikössä näytettävät lääkehoidon osaamisen osa-alueet:

Näytönvastaanottajan kuittaus + pvm 1. näyttö 2. näyttö 3. näyttö

PKV- ja N-lääkkeen antaminen ja

kirjaaminen:

Lääkeruiskeen antaminen ihon alle

(s.c.)

Lääkeruiskeen antaminen lihakseen

(i.m.)

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Liite 3 Lääkelupa / Sairaanhoidtaja

Toimintayksikkö:		
Nimi:	Rekisteröintinumero:	
Ammattinimike:	Hyväksytty (pvm)	
Lääkehoidon perusosaamisen teoria- ja lääkelaskutentti	Medieco/Muu, mikä:	
Muu lisäkoulutus, mikä?:		
Näyttökokeet (havainnointilomakkeet tämän luvan liitteenä)		

Esihenkilön/vastuuhenkilön nimi ja allekirjoitus

Tämä lupa oikeuttaa yllä mainitun henkilön toteuttamaan alla mainittua lääkärin määräämää lääkehoitoa:

- lääkkeiden tilaaminen
- p.o. lääkkeiden jakaminen ja antaminen
- PKV-lääkkeen jakaminen ja antaminen
- luonnollista tietä annettavan N-lääkkeen antaminen ja kirjaaminen
- s.c. injektion valmistelu ja pistäminen
- i.m. injektion valmistelu ja pistäminen
- lääkkeettömän perusliuosta sisältävän jatkoinfuusion vaihtaminen
- muu, mikä:

Lupa myönnetty ___/___ 2025

Yksikön lääkehoidosta vastaavan lääkärin nimi ja allekirjoitus

Lupa on voimassa 5 vuotta myöntämispäivästä. Lupaa uusiessa uusittava sekä teoria- että näyttökokeet

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Liite 4 Lääkeluvan näytön havainnointilomake/Sairaanhoitaja

Toimintayksikkö:

Nimi:

Rekisteröintinumero:

Ammattinimike:

Perusosaamisen varmistaminen

Yksikössä näytettävät lääkehoidon osaamisen osa-alueet:

Näytönvastaanottajan kuittaus + pvm 1. näyttö 2. näyttö 3. näyttö

Lääkkeen anto asukkaalle luonnollista

tietä:

Lääkkeen vaikutuksen kirjaaminen:

Lisäkoulutusta ja erillistä lupaa vaativat lääkehoidon tehtävät:

Yksikössä näytettävät lääkehoidon osaamisen osa-alueet:

Näytönvastaanottajan kuittaus + pvm 1. näyttö 2. näyttö 3. näyttö

PKV- ja N-lääkkeen antaminen ja

kirjaaminen:

Lääkeruiskeen antaminen ihon alle

(s.c.)

Lääkeruiskeen antaminen lihakseen

(i.m.)

Liite 6 Lääkehoidon riskitilanteiden toimintamalli

Tavoite: Varmistaa asukkaiden lääkehoidon turvallisuus ja yhtenäinen toimintatapa poikkeamatilanteissa.

muotoili: suomi

1. Riskitilanteiden tunnistaminen

Tyypillisiä lääkehoidon riskejä:

- Unohtuneet tai myöhästyneet lääkkeet
- Lääkkeen antovirhe (väärä lääke, annos tai antotapa)
- Lääkkeen yhteisvaikutukset tai haittavaikutukset
- Asukkaan voinnin muutokset lääkehoidon aikana
- Lääkkeen väärä säilytys tai dokumentointi

muotoili: suomi

2. Toimintamalli poikkeamatilanteissa

A. Unohtunut lääke / myöhästynyt annos

1. Kirjaa poikkeama välittömästi asiakastietojärjestelmään ja täytä poikkeamalomake
2. Selvitä lääkkeen ottaminen mahdollisuuksien mukaan lääkärin ohjeen mukaisesti.
3. Seuraa asukkaan vointia

muotoili: suomi

B.

Lääkkeen antovirhe

1. Lopeta virheellinen antaminen heti.
2. Ilmoita lääkehoidon vastuuhenkilölle. Virka-ajan ulkopuolella ole tarvittaessa yhteydessä viiveettä päivystysnumeroon 116117, tai vakavan virheen sattuessa hätänumeroon 112.
3. Seuraa asukkaan vointia ja raportoi havainnot.

C. Haittavaikutus tai voinnin muutos

1. Havainnoi ja arvioi oireet.
2. Ilmoita lääkehoidon vastuuhenkilölle.
3. Tarvittaessa soita päivystysapuun 116117 tai hätätilanteessa hätäkeskukseen 112.
4. Dokumentoi tilanne poikkeamaraporttiin ja asiakastietojärjestelmään.

D. Lääkkeen säilytys- tai dokumentointivirhe

1. Ilmoita virheestä lääkehoidon vastuuhenkilölle.
2. Korjaa mahdollisuuksien mukaan, ohjeista henkilöstöä ja kirjaa poikkeama.

Liite 7 Pistotapaturmien toimintaohje

• 1. Tavoite

Varmistaa, että pistotapaturmat palveluasumisen yksikössä käsitellään nopeasti, turvallisesti ja ohjeiden mukaisesti, jotta minimoidaan tartuntariski ja turvataan työntekijän terveys.

• 2. Pistotapaturman määritelmä

Pistotapaturmalla tarkoitetaan tilannetta, jossa työntekijä altistuu verelle tai muulle mahdollisesti tartuntaa aiheuttavalle biologiselle materiaalille esimerkiksi:

neulanpistosta

veitsen, lasinsirun tai muun välineen aiheuttamasta haavasta

limakalvokontaktista (silmät, suu, haava)

• 3. Toimintaohje pistotapaturmatilanteessa

Keskeytä työskentely välittömästi.

Puhdista

- Huuhtele runsaalla vedellä ja haava: saippualla.
- Anna haavan vuotaa hetken aikaa, älä purista voimakkaasti.
- Desinfioi iho huolellisesti.

Limakalvokontakti:

- Huuhtele suu tai silmät runsaalla vedellä tai fysiologisella suolaliuoksella.

Ilmoita tapahtuneesta heti esimiehelle.

Täytä työpaikan tapaturmailmoitus ja lääkehoidon haittatapahtumalomake.

Ota yhteys työterveyshuoltoon välittömästi lisätoimenpiteiden arvioimiseksi (esim. verinäytteet, tarvittavat suojalääkitykset).

Seuranta: työterveys järjestää jatkoseurannan tartuntatautien varalta ohjeistuksen mukaan.

• 4. Vastuut

Työntekijä: noudattaa toimintaohjetta ja ilmoittaa tapahtuneesta välittömästi.

Lääkehoidosta vastaava: huolehtii, että tapaturma kirjataan, työntekijä ohjataan työterveyshuoltoon ja tapahtuma käsitellään yksikössä.

Työterveyshuolto: vastaa lääketieteellisestä arviosta, tutkimuksista ja jatkoseurannasta.

• 5. Ennaltaehkäisy

Käytä aina suojakäsineitä, suojalaseja ja tarvittaessa maskia.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Käytä turvaneuloja ja -välineitä aina kun mahdollista.

Hävitä käytetyt neulat ja muut pistävät välineet välittömästi suljettuun, hyväksytyyn jäteastiaan.

Älä koskaan sulje käytettyä neulaa korkilla käsin.

Noudata aseptisen työskentelyn ohjeita.

- **6. Perehdytyksen kuittaus**

Olen saanut perehdytyksen pistotapaturmien toimintaohjeeseen ja sitoudun noudattamaan sitä.

Päivämäärä: _____

Työntekijän nimi: _____ Allekirjoitus: _____

Lääkehoidon vastuuhenkilön nimi: _____ Allekirjoitus: _____

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Liite 8 Lääkehoitosuunnitelmaan perehtyminen

Lääkehoitosuunnitelmaan perehtyminen

Tämä lomake toimii dokumentointina siitä, että työntekijä on saanut perehdytyksen yksikön lääkehoitosuunnitelmaan ja sitoutuu noudattamaan sen mukaisia ohjeita ja käytäntöjä.

Päivämäärä	Työntekijän nimi	Allekirjoitus	Perehdyttäjän nimi
------------	------------------	---------------	-----------------------

Kuittaus:

Olen saanut perehdytyksen yksikön lääkehoitosuunnitelmaan, ymmärtänyt sen sisällön ja sitoudun noudattamaan annettuja ohjeita ja käytäntöjä.

muotoili: suomi

Työntekijän allekirjoitus	Päivämäärä
---------------------------	------------

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

liite 9 Lääkehoidon poikkeamailmoituslomake

Asiakkaan tiedot

Asiakkaan nimi:

Syntymäaika:

Huone/asunto:

Päivämäärä:

1. Poikkeaman perustiedot

Päivämäärä ja kellonaika:

Poikkeaman havaitsija:

Tapahtumapaikka:

2. Poikkeaman tyyppi

n Väärä lääke

n Väärä annos

n Lääke jäi antamatta

n Väärä antotapa

n Väärä asiakas

n Lääke annettu väärään aikaan

n Muu, mikä: _____

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

3. Poikkeaman kuvaus

4. Välittömät toimenpiteet

5. Seuraavat toimenpiteet ja juurisyy selvittäminen

Poikkeaman havainnut työntekijä:

Liite 10 Lääkejätteen ja pistävien jätteiden hävitysohje

1. Tavoite

Varmistaa, että kaikki lääkejätteet ja pistävät lääkkeet hävitetään turvallisesti, ympäristönsuojellisesti ja lainsäädännön mukaisesti.

2. Lääkejätteen hävittäminen

- Asiakas on ensisijaisesti vastuussa omien kotona olevien lääkejätteiden hävittämisestä.
- Käyttämättömät, vanhentuneet ja tarpeettomat lääkkeet palautetaan apteekkiin.
- Lääkkeet palautetaan alkuperäispakkauksissaan (ei sekajätteeseen tai viemäriin).
- Nestemäiset lääkkeet, voiteet ja liuokset palautetaan suljetuissa pakkauksissa.

3. Pistävien lääkkeiden (neulat, ruiskut, kynät) hävittäminen

- Pistävä lääkejätteet kerätään aina kovaan, läpäisemättömään ja suljettavaan keräysastiaan → Apteekista saatava keltainen terveydenhuollon keräysastia, tai asiakkaan kotona muut turvallinen, suljettava ja läpäisemätön astia.
- Täysi keräysastia suljetaan tiiviisti ja palautetaan apteekkiin.
- Neuloja tai ruiskuja ei saa laittaa sekajätteeseen.

muotoili: suomi

4. Henkilöstön vastuut

- Henkilöstö ohjaa ja neuvoo asiakasta lääkejätteen ja pistävien lääkkeiden oikeassa hävittämisessä.
- Mikäli asiakas ei kykene itse huolehtimaan hävittämisestä, hoitaja voi sopimuksen mukaan avustaa ja varmistaa, että jätteet palautetaan apteekkiin.
- Kaikki poikkeamat (esim. lääkejätteen virheellinen hävittäminen) kirjataan poikkeamaraporttiin ja käsitellään yksikön ohjeiden mukaisesti.

5. Lääkehoidon vastuuhenkilön vastuut

- Varmistaa, että henkilöstö on perehdytetty lääkejätteen ja pistävien lääkkeiden hävitysohjeisiin.
- Huolehtii, että yksikössä on tarvittaessa saatavilla apteekin hyväksymiä keräysastioita pistäville jätteille.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

6. Asiakkaalle annettava ohjeistus

- Palauta aina vanhentuneet ja käyttämättömät lääkkeet apteekkiin.
- Laita lääkkeet alkuperäispakkauksiinsa.
- Säilytä käytetyt neulat, ruiskut ja kynät kovassa, suljettavassa astiassa.
- Palauta täysi astia apteekkiin.
- Älä koskaan laita lääkkeitä tai neuloja sekajätteeseen tai viemäriin.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Liite 11 Näytteenoton työohje

1. Tavoite

Varmistaa, että palveluasumisen yksikössä tehtävät näytteenotot toteutetaan turvallisesti, aseptisesti ja ohjeiden mukaisesti.

2. Näytteenoton yleiset periaatteet

- Näytteet otetaan lääkärin tai hoitajan kirjallisesta määräyksestä.
- Näytteenottaja varmistaa henkilön henkilöllisyyden ja selittää toimenpiteen asiakkaalle.
- Kaikissa näytteenotoissa noudatetaan aseptista työjärjestystä ja käsihygieniaohteja.
- Käytettävät välineet ovat kertakäyttöisiä ja steriilejä.

3. Yleisimmät näytteenotot

3.1 Verinäytteet (kapillaarinäyte sormenpästä)

Tarvittavat välineet: lansetti, mittausliuskat/mittari, suojakäsineet, desinfektioaine, kertakäyttöastia.

1. Pese ja desinfioi kädet, käytä suojakäsineitä.
2. Valitse pistokohta, puhdista iho desinfektioaineella.
3. Ota näyte lansetilla, pyyhi ensimmäinen veripisara pois, ota näyte seuraavasta.
4. Hävitä välineet asianmukaisesti.
5. Dokumentoi tulos potilastietoihin.

3.2 Virtsanäyte

- Asiakas ohjataan ottamaan näyte puhtaaseen, steriiliin näyteastiaan.
- Tarvittaessa hoitaja avustaa ja antaa kirjalliset tai suulliset ohjeet.
- Näyte säilytetään jääkaapissa ja toimitetaan laboratorioon mahdollisimman pian.

3.3 Ulostenäyte

- Asiakkaalle annetaan ohjeet ja tarvittavat välineet.
- Näyte otetaan erilliseen näytepurkkiin.
- Purkki suljetaan huolellisesti ja merkitään asiakkaan tiedoilla.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

4. Näytteiden merkitseminen ja kuljetus

- Jokainen näyte merkitään asiakkaan nimellä ja henkilötunnuksella sekä näytteenottoajalla.
- Näytteet toimitetaan laboratorioon kuljetusohjeiden mukaisesti.
- Mikäli näytteen kuljetus viivästyy, noudatetaan laboratorioden säilytysohjeita (esim. jääkaapissa +2–8 °C).

5. Dokumentointi

Näytteenotosta tehdään aina merkintä asiakasasiakirjoihin:

- mitä näyte otettiin
- näytteenottoaika
- näytteen ottaja
- mahdolliset poikkeamat

6. Vastuut

Näytteenottaja: vastaa näytteen oikeasta ottamisesta, merkitsemisestä ja kuljetuksesta ohjeiden mukaan.

Lääkehoidosta vastaava ohjaaja: vastaa siitä, että henkilöstö on perehdytetty näytteenottoon ja että käytössä on asianmukaiset välineet.

Laboratorio: vastaa näytteen analysoinnista ja tulosten toimittamisesta lääkärille.

Lääkehoitosuunnitelma
Toimintayksikön nimi: Jokkatuvan tukiasuminen
Hyväksymispäivä 17.12.2025

Liite 12 Hoitotarvikkeiden ja näytteenottovälineiden tilausohje

1. Huomioi, että hoitotarvikkeet tilataan vähintään 2–4 viikkoa ennen hoitotarvikkeiden loppumista asiakas-/asukaskohtaisesti.
2. Tee asiakkaan kanssa hoitotarviketilaus, joka lähetetään turvasähköpostilla keskitetyn hoitotarvikkepalvelun sähköpostiin hoitotarvikejakelu.lapha@lapha.fi
3. Tilauksessa täytyy mainita:
 - Asiakkaan koko nimi
 - Syntymäaika (EI loppuosaa)
 - Paikkakunta
 - Kaikki hoitosuunnitelmaan ja/tai reseptin mukaiset asiakkaalle määrätyt hoitotarvikkeet, joita tilataan
 - Missä ja milloin tarve on arvoitu
 - Minkä vuoksi (esim. diagnoosi)
 - Täydellinen tuotenimi
 - Koko
 - Kulutus (esim. kpl/vrk)
 - Ajanjakso, mille tilaus tehdään ja tarvikkeiden määrä (esim. 3 kk, 100 kpl)
 - Yksikkö/tiimi, yksikön puhelinnumero, johon haluatte saapumisilmoituksen laitettavan.
4. Hoitotarvikkeet saapuvat Pienteollisuustalon kellariin (entinen hakupaikka), PALVELUASUMINEN/RYHMÄKODIT- kaappiin. Tilauksessa annettuun puhelinnumeroon tulee viesti.
5. Näytteenotto välineet tilataan samalla tavalla, mutta ilman asiakastietoja → yksikkökohtaisesti. Tilaukseen tulee merkitä aina tilatun tuotteen (esim. verinäyteputken) REF-numero.

kun tarvikkeet ovat haettavissa. Tekstiviestissä on tilausnumero (tilausnumero ilmoitetaan myös jo ennakkoon tilauksen käsittelyn yhteydessä, tilauksen tehneelle henkilölle), joka myös on paketissa.

HUOM! Osa tavaroista voi tulla jälkitoimituksena. Yksikön työntekijät käyvät hakemassa asiakkaan paketin, ja vie asiakkaalle.

